

A vörösiszap-katasztrófa okozta traumát máig nem sikerült teljesen feldolgozniuk az embereknek - mondták az érintett települések polgármesterei az MTI-nek az iszapömlés harmadik évfordulója alkalmából.

Három éve, 2010. október 4-én történt Magyarország legsúlyosabb ipari és ökológiai katasztrófája. Ajka közelében, Kolontár községnél átszakadt a Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi (Mal) Zrt. ajkai timföldgyára X-es zagy tározójának gátja, és a kizúduló több mint egymillió köbméternyi vörösiszap elöntötte Kolontár, Devecser és Somlóvásárhely mélyebben fekvő részeit. A katasztrófa következtében tíz ember vesztette életét, több mint kétszázan megsérültek. A folyékony vörösiszap mintegy ezerhektárnyi földterületet is megmérgezett. Kolontáron, Devecserben és Somlóvásárhelyen több mint 300 ház vált lakhatatlanná, a többségüket le kellett bontani. Az ingó és ingatlan vagyonban keletkezett lakossági kár csaknem egymilliárd forintot tett ki.

A legnagyobb trauma az időseket érte, és nemcsak azokat, akik kárt szenvedtek el - mondta Devecser polgármestere, Toldi Tamás (Fidesz-KDNP) az MTI-nek. A várost az is érzékenyen érintette, hogy a katasztrófa után több száz, többségében szakképzett ember hagyta el Devecsert - tette hozzá. A polgármester véleménye szerint a kormány példát mutatott, hogy miként kell egy katasztrófát kezelni. Mindenki, aki vállalta a feltételeket, részesült a kárenyhítésből, új otthonhoz jutott, és elveszett javait is pótolhatta - mondta.

A kormány a károsultak támogatására létrehozta a Magyar Kármentő Alapot, az ebben összegyűlt több mint kétmilliárd forintot Devecser, Kolontár és Somlóvásárhely fejlesztésére, új munkahelyek teremtésére és a lakókörnyezet élhetőbbé tételére fordították-fordítják. Az otthonukat elveszítő emberek új vagy használt lakás vásárlásáról dönthettek, Kolontáron és Devecserben több mint százlakásos lakópark épült. Toldi Tamás szerint jó döntésnek bizonyult, hogy a kármentő alapban összegyűlt pénzt nem segélyekre, hanem fejlesztésekre fordították, mintegy 1,4 milliárd forintot költhettek a város fejlesztésére. Kiemelte: büszkék rá, hogy idén Devecser visszakapta járási székhely státuszát, és több hivatal "visszaköltözik" a városba, és idén szeptembertől szakképző iskolát indíthattak. Sokat jelent a város fejlődésében, hogy megkapták a szabad vállalkozói zóna besorolást, így azok a cégek, amelyek a vasút és a 8-as út mellett kialakított 30 hektáros vállalkozói területre települnek, több kedvezményt kapnak. A tragédiát ennek ellenére nem felejtették el a devecseriek, a mai napig nem dolgozták fel teljesen, pedig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat egy pszichológusa is segíti őket ebben - foglalta össze Toldi Tamás.

Tili Károly, Kolontár független polgármestere az újjáépítést felelevenítve elmondta: a kárenyhítés és a lakhatás biztosítása után a település helyreállítása következett, az infrastruktúra javítása. Elkészült a település szennyvízcsatorna-beruházása, ami sokat jelent egy ekkora falunak. Folyamatban van - Devecserrel konzorciumban - az egész Kolontárt érintő belvíz-elvezetési projekt megvalósítása. Véleménye szerint Kolontáron mindenki másképp éli meg a katasztrófát: aki elveszítette hozzátartozóját, ezzel soha nem tud megbékélni, akinek anyagi kára volt, valamivel könnyebben birkózik meg a történetekkel.

Az új lakóparkban a lakók nagy része belakta házát, de akad, aki nem teljesen elégedett, hiszen az évtizedek alatt kialakított és megszokott környezetet nem lehet visszaadni az új otthonnal - mondta a polgármester. A vörösiszap-katasztrófa ügyében folyamatban lévő büntetőperrel azt mondta: az embereknek megnyugvást hozna, ha kiderülne, ki a felelős a tragédiáért.

A katasztrófa ügyében az ügyészség halált előidéző gondatlan és nagy vagyoni hátrányt okozó közveszélyokozás, gondatlanságból elkövetett környezet- és természetkárosítás, továbbá a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt emelt vádat a Mal Zrt. 15 munkavállalója - köztük volt és jelenlegi vezetői - ellen. A per tavaly szeptember 24-én kezdődött a Veszprémi Törvényszéken.

Marton László (Fidesz-KDNP), Somlóvásárhely polgármestere az MTI-nek azt mondta: mivel a

településen nem volt haláleset, az emberek könnyebben feldolgozták a tragédiát. A kármentő alap segítségével szerették volna megvalósítani a szennyvízberuházást, ez nem sikerült, de felújították az iskola sportpályáját, utcákat, az iskola épületét és a múzeum tetőszerkezetét, így a polgármester elégedett a településre juttatott fejlesztési forrásokkal.

(MTI)